

הנדון: תמיכה בצו מיסוי משקאות קלים

בשם ארגון לובי 99, (חל"צ), אני מבקשת ממך לא להיכנע ללחץ של הלוביסטים של חברות המשקאות ולתמוך ביוזמה להטיל מס קבוע על שתייה קלה, כולל משקאות 'דיאט', אשר צפויה לעלות לדיון בוועדת הכספים בקרוב. להלן התייחסותנו:

1. מערכת הבריאות הישראלית מתמודדת עם עלייה דרמטית בהיקפי השמנת היתר. לפי נתוני הלמ"ס¹, נכון ל-2017, כ-50% מהמבוגרים וכ-40% מהילדים בישראל סובלים ממשקל-יתר.
2. חלק ניכר מההשמנה נגרם על ידי צריכת יתר של משקאות קלים, אשר מכילים כמות עצומה של סוכר. לפי נתוני הלמ"ס מ-2017, כ-40% מישראלים מדווחים שהם צורכים שתייה קלה מתוקה מדי יום. בקבוק קטן של קולה מכיל לבדו בין 14 ל-15 כפיות סוכר, בעוד ההמלצה של ארגון הבריאות העולמי היא לא לצרוך יותר מ-12 כפיות ביום. שתייה קלה גורמת לנזק ייחודי אפילו ביחס למאכלים מתוקים אחרים, שכן להתמכרות למתוק זו, לא נלווה כל ערך תזונתי או תחושת שובע.
3. השמנה גורמת לשלל מחלות קשות, בהן סכרת ומחלות לב וכלי דם שהן גורמי התחלואה והתמותה המובילים בישראל. כ-8% מהישראלים סובלים ממחלת הסכרת, ובקרב אוכלוסיות ממעמד כלכלי-חברתי נמוך - הנתון מזנק לכמעט אחד מכל ארבעה, כ-25%. נכון ל-2016, ישראל אף מובילי במספר חולי סכרת ביחס למדינות ה-OECD².
4. מעבר לסבל האישי, מדובר בעלויות אדירות לתקציב הבריאות שרק ילכו ויעלו. משרד הבריאות מעריך שעלות הטיפול כיום במחלות "אורח חיים", לרבות סוכרת וכולל אובדן כושר העבודה ממחלות אלו, מגיע לכ-9 מיליארד ש"ח בשנה⁴.
5. קיים צורך בצעדים חריפים על מנת להגן על החוסן הבריאותי של החברה הישראלית. עשרות מחקרים בינלאומיים מוכיחים שמש הוא כלי אפקטיבי להורדת צריכת סוכר והתחלואה הנלוות. אנחנו סבורים כי הגיע הזמן להצטרף לכ-40 המדינות ברחבי העולם, כולל אנגליה, צרפת, בלגיה, מקסיקו וצ'ילה, שהחליטו להילחם באופן בלתי מתפשר בתופעה ההרסנית של צריכת סוכר מסיבית, ולהטיל מס על שתייה קלה⁵.
6. על מנת למקסם את תועלת הבריאות, המס חייב לכלול גם את משקאות ה"דיאט" עם הממתקים המלאכותיים. נכון ל-2020, כ-65% ממחזור המכירות של שתייה קלה הינו משקאות דיאט. מחקרים עדכניים מראים שגם שתיית משקאות דיאט גורמת לעלייה במשקל ואף לסוכרת, וזאת בשל בגלל השינויים תזונתיים בגוף והתרגלות הגוף לטעם המתוק⁶.
7. ברור שמש חדש אינו צעד פופולארי. לכן אנו מציעים להשקיע את כלל תקבולי המס על שתייה מתוקה בתקציב ייעודי שמטרתו לקדם חינוך תזונתי ורפואה מונעת באוכלוסיות ממעמד סוציו-אקונומי נמוך. מחקר של ארגון הבריאות העולמי מראה שהשילוב בין מיסוי וחינוך מגביר את האפקטיביות של המדיניות המוצעת ומוביל להפחתת הצריכה בעשרות אחוזים⁷.

בברכה,

עו"ד רחל גור
מנהלת תחום ממשלה

¹ https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/DocLib/2018/262/19_18_262b.pdf

² <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/010c22fe-en/index.html?itemId=/content/component/010c22fe-en>

³ https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/DocLib/2019/380/05_19_380b.pdf

⁴ https://www.btl.gov.il/Mediniyut/BakashatNetunim/dohot/Documents/Cost_of_Diabetes.pdf

⁵ <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/33969>

⁶ <https://www.health.gov.il/PublicationsFiles/SurrogateSubstitutesChildrenAndAdolescents.pdf>

⁷ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/260253/WHO-NMH-PND-16.5Rev.1-eng.pdf>